

ORZECZNICTWO TRYBUNAŁU KONSTYTUCYJNEGO ZBIÓR URZĘDOWY

Seria B

Warszawa, dnia 23 października 2020 r.

Pozycja 325

POSTANOWIENIE

z dnia 21 lipca 2020 r.

Sygn. akt Ts 231/17

Trybunał Konstytucyjny w składzie:

Bartłomiej Sochański – przewodniczący

Michał Warciński – sprawozdawca

Wojciech Sych,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym zażalenia na postanowienie Trybunału Konstytucyjnego z 20 sierpnia 2019 r. o odmowie nadania dalszego biegu skardze konstytucyjnej sp. z o.o. z siedzibą w T.,

po s t a n a w i a:

nie uwzględnąć zażalenia.

Orzeczenie zapadło jednogłośnie.

UZASADNIENIE

1. W skardze konstytucyjnej, wniesionej do Trybunału Konstytucyjnego 13 grudnia 2017 r. (data nadania), sp. z o.o. z siedzibą w T. (dalej: skarżąca), wystąpiła o stwierdzenie, że: 1) art. 998 § 2 zdanie drugie ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego (Dz. U. z 2016 r. poz. 1822, ze zm.; dalej: k.p.c.) jest niezgodny z art. 2, art. 32 ust. 1, art. 45 ust. 1 i art. 78 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej; 2) art. 767⁴ § 1 k.p.c. jest niezgodny z art. 2, art. 32 ust. 1, art. 45 ust. 1, art. 78 i art. 176 ust. 1 Konstytucji; 3) art. 922 k.p.c. jest niezgodny z art. 2, art. 32 ust. 1 i art. 45 ust. 1 Konstytucji.

2. Postanowieniem z 20 sierpnia 2019 r., doręczonym pełnomocnikowi skarżącej 10 września 2019 r., Trybunał Konstytucyjny odmówił nadania dalszego biegu skardze konstytucyjnej. W uzasadnieniu Trybunał wskazał, że zakwestionowany w skardze art. 998 § 2 zdanie drugie k.p.c. oraz art. 922 k.p.c. stanowiły podstawę wydania jedynie postanowienia Sądu Okręgowego w T. z 25 sierpnia 2017 r. (sygn. akt [...]), nie były natomiast podstawą wydania pozostałych orzeczeń wskazanych przez skarżącą jako orzeczenia naruszające jej prawa lub wolności konstytucyjne. Zarzuty skargi w zakresie dotyczącym tych przepisów odnosiły się ponadto do praw lub wolności wierzycieli, a nie skarżącej, przez co miały charakter abstrakcyjny. Natomiast w odniesieniu do możliwości poddania kontroli art. 767⁴ § 1 k.p.c., Trybunał stwierdził, że skarga w tym zakresie została wniesiona z przekroczeniem ustawowego terminu. Zwrócił także uwagę, że nie można przyjąć, aby to w normatywnej tre-

ści tego przepisu tkwiła bezpośrednia przyczyna zarzucanego w skardze naruszenia praw konstytucyjnych.

3. W zażaleniu z 17 września 2019 r. (data nadania) skarżąca zakwestionowała postanowienie Trybunału Konstytucyjnego z 20 sierpnia 2019 r. oraz wniosła o nadanie skardze konstytucyjnej dalszego biegu.

Skarżąca zarzuciła naruszenie art. 61 ust. 4 pkt 1 ustawy z dnia 30 listopada 2016 r. o organizacji i trybie postępowania przed Trybunałem Konstytucyjnym (Dz. U. z 2019 r. poz. 2393; dalej: u.o.t.p. TK) w związku z art. 79 ust. 1 Konstytucji przez:

1) błędne przyjęcie, jakoby skarga konstytucyjna nie spełniała wymogów określonych w ustawie, skoro skarżąca wskazała, że zarzuty skargi konstytucyjnej odnoszą się do jej praw i wolności oraz nie uchybiła terminowi do złożenia skargi konstytucyjnej, a brak zgodności z Konstytucją przepisu art. 767⁴ § 1 k.p.c. został zakwestionowany prawidłowo,

2) brak podstaw do odmowy nadania skardze dalszego biegu, ponieważ nie zostały spełnione przesłanki wymienione kumulatywnie w art. 61 ust. 4 pkt 1 u.o.t.p. TK.

Trybunał Konstytucyjny zważył, co następuje.

1. Zgodnie z art. 61 ust. 5 ustawy z dnia 30 listopada 2016 r. o organizacji i trybie postępowania przed Trybunałem Konstytucyjnym (Dz. U. z 2019 r. poz. 2393; dalej: u.o.t.p. TK), skarżącemu przysługuje prawo wniesienia zażalenia na postanowienie Trybunału Konstytucyjnego o odmowie nadania skardze konstytucyjnej dalszego biegu. Trybunał, w składzie trzech sędziów, rozpatruje zażalenie na posiedzeniu niejawnym (art. 37 ust. 1 pkt 3 lit. c w związku z art. 61 ust. 5-8 u.o.t.p. TK). Na etapie rozpoznania zażalenia Trybunał bada przede wszystkim, czy w wydanym postanowieniu prawidłowo stwierdził istnienie przesłanek odmowy nadania skardze dalszego biegu.

2. Trybunał stwierdza, że kwestionowane postanowienie jest prawidłowe, a zarzuty sformułowane w zażaleniu nie podważają podstaw odmowy nadania skardze konstytucyjnej dalszego biegu.

3. Zdaniem skarżącej skarga spełnia wszelkie wymogi określone w art. 79 ust. 1 Konstytucji, ponieważ odnosi się do jej praw i wolności. Trybunał przypomina, że zgodnie z art. 53 ust. 1 pkt 2 u.o.t.p. TK skarga powinna zawierać wskazanie, która konstytucyjna wolność lub prawo skarżącego oraz w jaki sposób zostało – jego zdaniem – naruszone. Skarżąca wprowadziła wskazanie, jakie prawa lub wolności wynikają z powołanych przez nią wzorców konstytucyjnych, ale przedstawiony w uzasadnieniu sposób ich naruszenia wskazuje, że dotyczą one wierzycieli, nie stanowią natomiast praw lub wolności przysługujących skarżącej. W zażaleniu podniesiono, że naruszenie praw i wolności wierzycieli oddziałuje bezpośrednio na ograniczenie praw i wolności dłużnika. Nie wskazała jednak, jakie jej prawa i wolności konstytucyjne – jako dłużnika – i w jaki sposób zostały ograniczone. Nie można uznać za spełnienie przesłanek skargi konstytucyjnej stwierdzenia skarżącej, że brak naruszenia praw i wolności wierzycieli spowodowałby pozytywny dla niej skutek, ponieważ ich cele były zbieżne – uzyskanie jak najwyższej ceny sprzedaży, aby zaspokoić wierzycieli w najszerszym możliwym zakresie.

4. Skarżąca nie podważyła także ustaleń dotyczących odmowy nadania skardze dalszego biegu w zakresie, w jakim jej przedmiotem był art. 767⁴ § 1 ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego (Dz. U. z 2016 r. poz. 1822, ze zm.; dalej: k.p.c.).

Po pierwsze, skarżąca twierdzi, że skargę w zakresie wszystkich zarzutów złożyła w terminie. Jej zdaniem złożenie wcześniej skargi konstytucyjnej dotyczącej braku możliwości zaskarżenia odmowy dokonania dodatkowego opisu i oszacowania nieruchomości nie było możliwe. Należy przypomnieć, że zgodnie z art. 77 ust. 1 u.o.t.p. TK, skarga konstytucyjna może być wniesiona po wyczerpaniu drogi prawnej, o ile droga ta jest przewidziana, w ciągu 3 miesięcy od dnia doręczenia skarżącemu prawomocnego wyroku, ostatecznej decyzji lub innego ostatecznego rozstrzygnięcia. W chwili uzyskania przez skarżącego prawomocnego orzeczenia sądowego, a więc orzeczenia, od którego nie przysługują już zwyczajne środki odwoławcze, zostaje spełniony obowiązek wynikający z art. 77 ust. 1 u.o.t.p. TK. Trybunał zwraca uwagę, że w sprawie skarżącej na wcześniejszym etapie postępowania, jeszcze przed przysądzeniem własności, zapadały orzeczenia, którymi sądy rozstrzygały prawomocnie zagadnienie możliwości złożenia zażalenia na postanowienie sądu podtrzymujące postanowienie komornika o oddaleniu wniosku o sporządzenie dodatkowego opisu i oszacowania. Zostały one wskazane w skardze jako orzeczenia, z którymi skarżąca łączy naruszenie przysługujących jej praw. W związku z tym, że rozstrzygały one prawomocnie kwestie będące przedmiotem zarzutu braku możliwości złożenia zażalenia, to właśnie od ich doręczenia powinien być liczony termin wniesienia skargi konstytucyjnej w zakresie, w jakim jej przedmiotem uczyniono art. 767⁴ § 1 k.p.c. Dlatego Trybunał prawidłowo stwierdził, że w odniesieniu do tego przepisu skarga została wniesiona po terminie.

Po drugie, nie można przyjąć, aby wyłączenie możliwości złożenia środka odwoławczego od postanowienia sądu w przedmiocie skargi na odmowę sporządzenia dodatkowego opisu i oszacowania nieruchomości wynikało wyłącznie – i w pierwszym rzędzie – z treści zakwestionowanego art. 767⁴ § 1 k.p.c. Przepis ten ustanawia bowiem jedynie generalną regułę, zgodnie z którą zażalenie na postanowienie sądu przysługuje w wypadkach wskazanych w ustawie. Dlatego skarga powinna zostać skierowana przeciwko przepisom normującym możliwość zakwestionowania postanowienia sądu uwzględniającego lub oddalającego skargę na czynność komornika, polegającą na dokonaniu opisu i oszacowania, jak również dokonaniu dodatkowego opisu i oszacowania, a w szczególności przeciwko zaistniałemu w ich treści pominięciu, polegającemu na nieuwzględnieniu możliwości zaskarżenia postanowienia w przedmiocie skargi na czynność komornika w postaci odmowy sporządzenia dodatkowego opisu i oszacowania nieruchomości. Tych zaś unormowań – jak wskazał Trybunał w zakwestionowanym postanowieniu – skarżąca nie uczyniła przedmiotem skargi konstytucyjnej.

Mając powyższe na względzie, Trybunał Konstytucyjny – na podstawie art. 61 ust. 8 u.o.t.p. TK – nie uwzględnił zażalenia.